

**SERVEI D'ORIENTACIÓ
JURÍDICA PENITENCIÀRIA**

2016

**MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA
SECRETARIA DE RELACIONS AMB L'ADMINISTRACIÓ DE JUSTÍCIA
EXERCICI 2016**

MEMÒRIA DEL SERVEI D'ORIENTACIÓ JURÍDICA PENITENCIÀRIA 2016

La Llei 1/1996, de 10 de gener, d'assistència jurídica gratuïta, i l'article 17 del Decret 252/1996, de 5 de juliol, de creació de les comissions d'assistència jurídica gratuïta i de la subvenció per a les actuacions professionals dels advocats i procuradors, estableixen que el Servei d'Orientació Jurídica proporciona, de manera gratuïta, una primera orientació jurídica als ciutadans que ho sol·licitin per canalitzar les seves pretensions i oferir informació per sol·licitar el reconeixement del dret d'assistència jurídica gratuïta.

Per tal que les persones internes en centres penitenciaris també tinguin accés a aquest servei d'orientació jurídica, el 2005 es va crear el Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària (en endavant, SOJP), regulat mitjançant convenis de col·laboració entre el Departament de Justícia i el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya, amb l'objectiu d'orientar i assessorar les consultes que formulin els interns dels centres penitenciaris de Catalunya sobre determinades qüestions jurídiques.

El conveni que actualment regula el SOJP es va signar el 27 de maig de 2013 i el 18 de desembre de 2015 va ser prorrogat per a l'exercici de 2016. El pacte tercer disposa que el servei consisteix a proporcionar orientació sobre les matèries següents:

- a) En matèria penitenciària, la redacció d'escrits de queixa i/o recursos en via administrativa en relació amb les resolucions de l'Administració penitenciària. Resta exclosa, en tot cas, la presentació de recursos en via judicial, la qual correspondrà als lletrats que tinguin assignada la defensa en judici de l'interessat, excepte quan es tracti de recursos de reforma davant el jutge de vigilància penitenciària en què no sigui preceptiva la intervenció d'un lletrat.
- b) L'orientació en matèria penal únicament per a consultes efectuades per víctimes d'un presumpte delictes que no tinguin advocat designat.
- c) Una primera orientació jurídica en les matèries generals següents:
 - civil
 - família
 - laboral
 - contencions administratiu
 - mercantil
 - estrangeria
- d) Informació als interns dels requisits que exigeix la llei per gaudir i obtenir el dret a la justícia gratuïta, si hi tenen dret, amb la redacció de la sol·licitud procedent i la presentació d'aquesta al col·legi d'advocats territorialment competent.

Quant a la qualificació dels lletrats i lletrades que presten el servei, han d'acreditar el compliment general dels requisits de formació per accedir a la prestació dels serveis d'assistència jurídica gratuïta i l'especialització en aquesta matèria demostrada per la inscripció en els torns especialitzats corresponents, quan n'hi hagi en el col·legi d'advocats corresponent; la superació de cursos específics de formació, i l'experiència en la tramitació administrativa i judicial d'assumptes.

1. Prestació del servei i subvenció pel seu finançament

El Departament de Justícia subvenciona la prestació del servei anualment. Així, el 2016 es va atorgar una subvenció de 76.704,00 € pel funcionament del SOJP. D'aquest import, 65.280,00 € corresponen a la prestació del servei als centres penitenciaris de Catalunya i 11.424,00 €, a la compensació de les despeses de coordinació.

El servei es va prestar de dilluns a divendres, a excepció de les festes oficials. De manera orientativa, el nombre d'hores setmanals va ser següent:

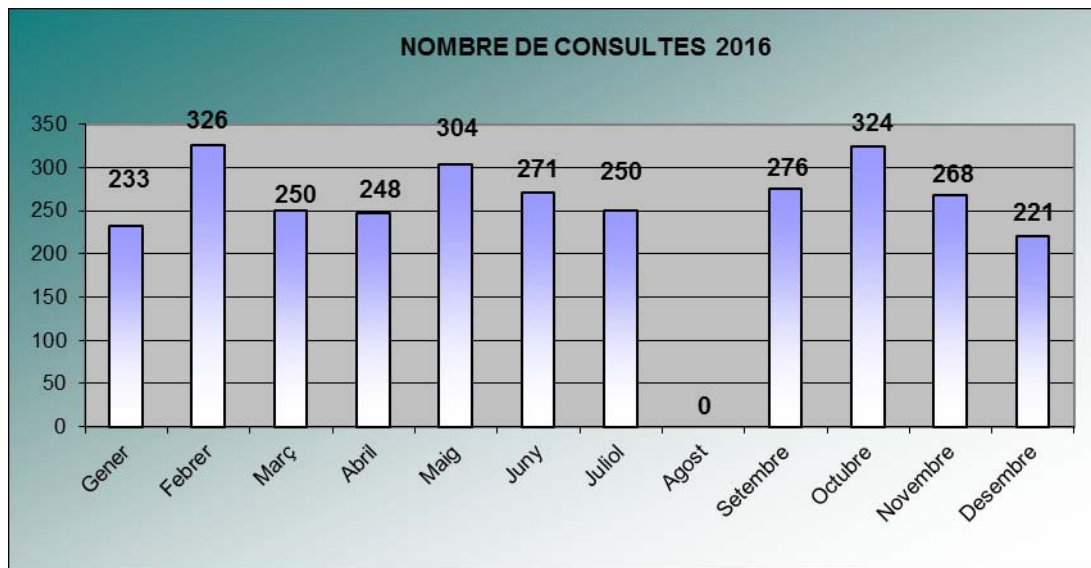
Centres penitenciaris	Hores de servei setmanals
Dones de Barcelona	1,5
Homes de Barcelona	7
Joves	0,5
Quatre Camins	7
Brians I	7
Brians II	7
Puig de les Basses	1
Mas d'Enric	3
Ponent	4
Lledoners	2
TOTAL	40

2. Activitat del Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària

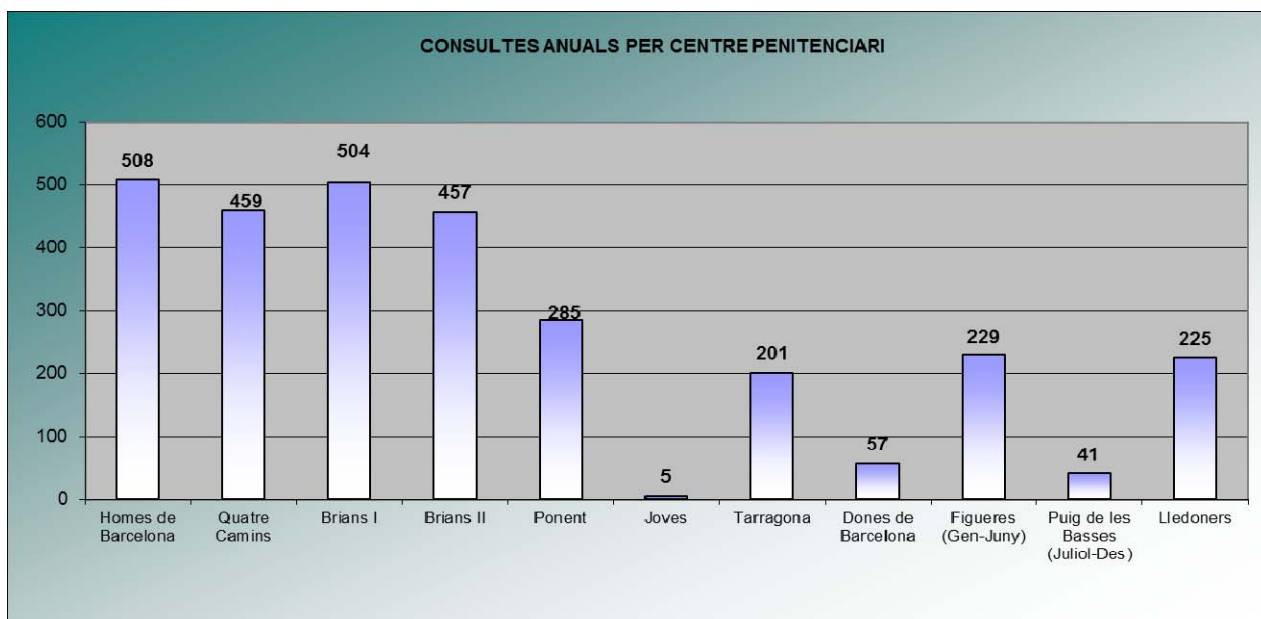
Les dades que es presenten a continuació s'han extret de les memòries d'activitat del Servei que, amb periodicitat trimestral, el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya trameta al Departament de Justícia.

Nombre de consultes

En relació amb el nombre de consultes o assessoraments que es van atendre durant l'exercici 2016, se n'han realitzat un total de 2.971 en tots els centres penitenciaris de Catalunya, la qual cosa suposa un descens del 9,61 % respecte al 2015. El gràfic següent ens mostra l'evolució per mesos:

Distribució del nombre de consultes anuals per centre penitenciar:

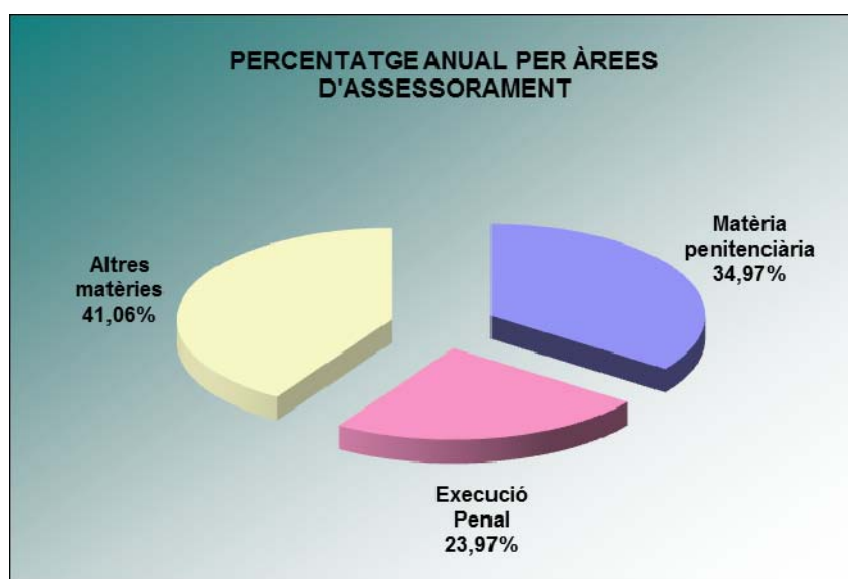

CENTRES PENITENCIARIS	CONSULTES ANUALS
Homes de Barcelona	508
Quatre Camins	459
Brians I	504
Brians II	457
Ponent	285
Joves	5
Tarragona	201
Dones de Barcelona	57
Figueres (gener-juny)	229
Puig de les Basses (juliol-des)	41
Lledoners	225
TOTAL	2.971

Matèries objecte de consulta

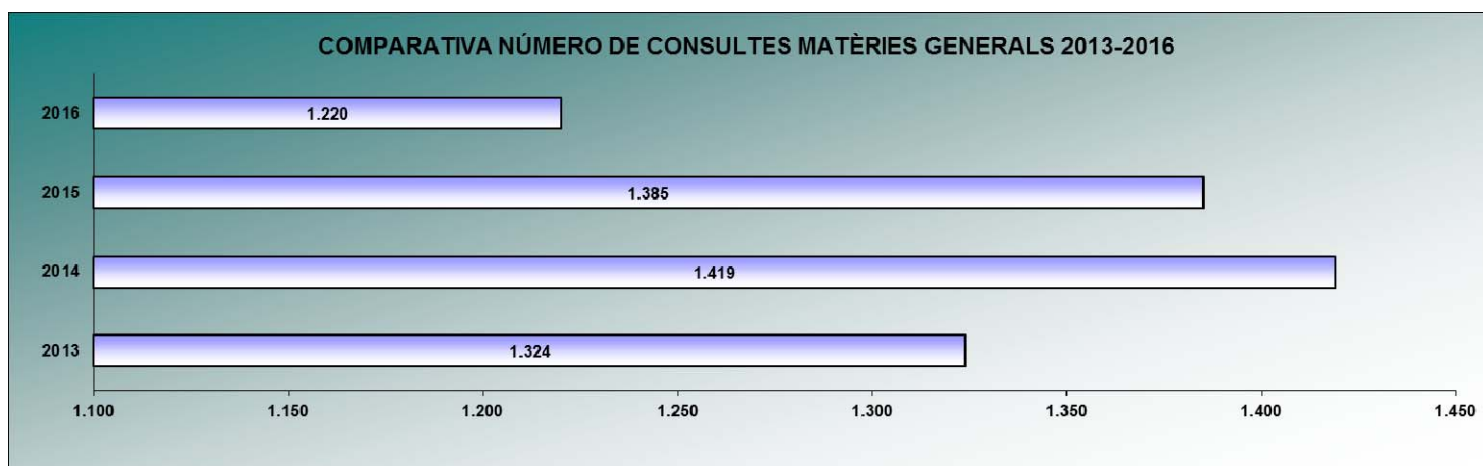
Les matèries objecte d'assessorament dels interns es poden distribuir en tres grans blocs: matèria penitenciària (redacció d'escrits de queixa i/o recursos en via administrativa), execució penal i assessoraments sobre matèries generals (engloba dret civil, laboral, contenció administratiu, mercantil o d'estrangeria).

D'acord amb els diferents informes justificatius de l'activitat, realitzats pel Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya durant el 2016, el major nombre d'assessoraments correspon a les matèries generals, que representen un 41,06 % del total, seguit de les consultes en matèria penitenciària, que suposen el 34,97 %, i d'execució penal, amb un 23,97 %.

Evolució període 2013-2016 per matèries de consulta

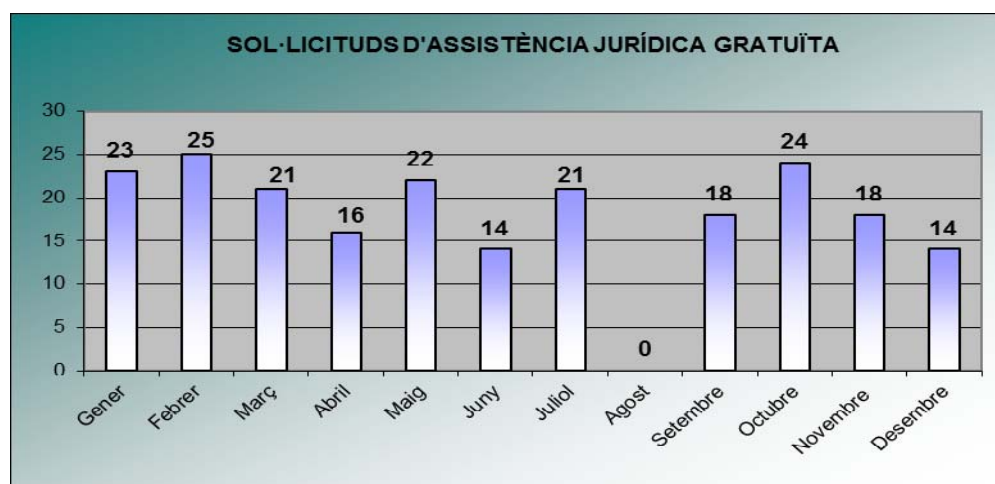
Àmbit	2013 (60h/setmana)	2014 (40h/setmana)	2015 (40h/setmana)	2016 (40h/setmana)
Matèria penitenciària	827	973	1.032	1.039
Execució penal	1.055	953	870	712
Altres matèries	1.324	1.419	1.385	1.220
Totals	3.206	3.345	3.287	2.971

Sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta

Durant el 2016, el Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària va tramitar un total de 216 sol·licituds d'assistència jurídica gratuïta. El gràfic següent mostra la tendència per mesos:

La classificació per matèries d'aquestes sol·licituds permet observar que el major nombre són de l'àmbit del dret penal, amb 108 sol·licituds, seguit de l'àmbit del dret de família, amb 41 sol·licituds:

MATÈRIA	I TRIMESTRE	II TRIMESTRE	III TRIMESTRE	IV TRIMESTRE	TOTAL
Penal	37	27	18	26	108
Família	12	9	8	12	41
Civil	13	10	8	9	40
Laboral	3	3	3	5	14
Violència contra la dona				1	1
Contenciós administratiu	4	3	1	4	12
TOTAL	69	52	39	56	216

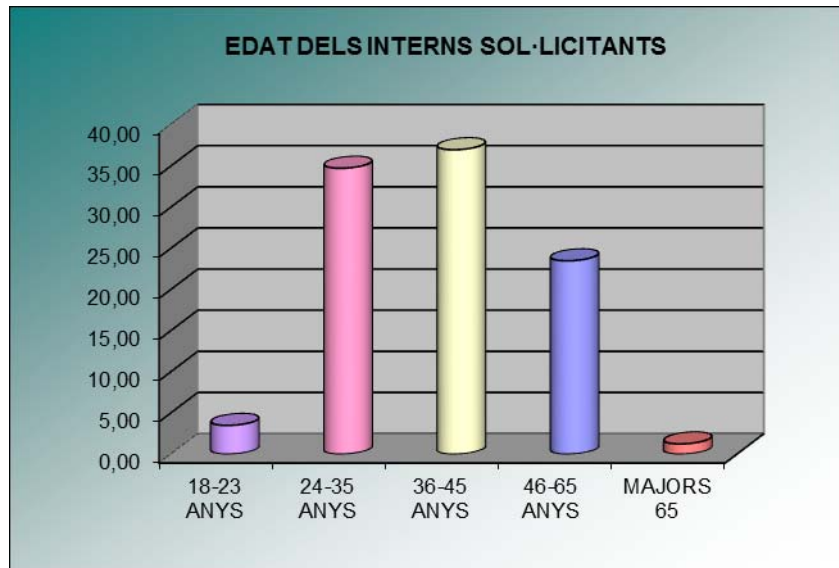

Perfil dels usuaris del servei

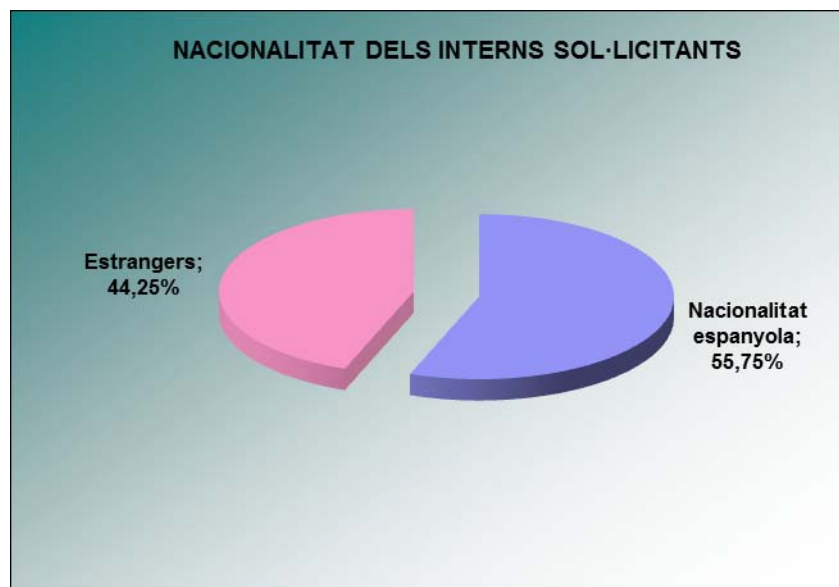
En relació amb el perfil dels usuaris que s'han adreçat al Servei d'Orientació Jurídica Penitenciària, podem destacar diversos trets característics a partir de les dades que ha facilitat el Consell dels Il·lustres Col·legis d'Advocats de Catalunya.

Pel que fa a l'edat, la franja amb més presència és la situada entre els 36 i els 45 anys (37 %), seguida pels usuaris entre els 24 i 35 anys (34,75 %):

EDAT	%
18-23 anys	3,50
24-35 anys	34,75
36-45 anys	37,00
46-65 anys	23,50
> 65	1,25

Quant a la nacionalitat dels usuaris, un 55,75 % és de nacionalitat espanyola i un 44,25 %, estrangera.

Barcelona, 26 de juny de 2017